

Den Lille Ugle

Lene Mayer - Skumanz / Salvatore Sciascia
Morten Kirk Frederiksen (oversættelse)

For meget længe siden, da dyr og mennesker snakkede det samme sprog, boede en lille ugle i skoven bag drømmebjerget. Hun var den yngste af seks søskende og den sidste som forlod reden i det gamle træ.

Mor og far lærte hende hvordan man flyver, fanger mus og soler sig. En dag sagde de, ”Du må nu være en modig lille ugle og se dig omkring i den store verden.”

”Er jeg ikke for lille” spurgte den lille ugle. Forældrene snappede med næppet og snøftede overbærende. ” Den Store Ugle-som-har-skabt-alt, beskytter dig på din rejse. Og reglerne kender du: Dræb hurtigt dit bytte så det ikke føler smerte, så smager det bedre. Glæd dig over hvert lys, hvor svagt den end må være.

Og når det gælder om at flyve langt...

at flyve lærer man kun ved at flyve, mere er der ikke at sige til det.”

Den lille ugle så sig omkring for at se forældrene og træet hvor hun var opvokset en sidste gang. Hun snappede med næppet, spredte så vingerne og fløj bort.

Skoven bag drømmebjerget var stor og fyldt med mange forskellige dyr. Da uglen havde fløjet et stykke tid, kom hun til en lysning i skoven hvor der fandtes en stenhøj. Hun satte sig på en spids mosbegrøede sten, nød de sidste solstråler og følte sig glad.

Under den lille ugle, på en sten der stadigvæk var varm fra solens stråler, lå en vildkat.

Den havde fire sorte streger fra næsen op til panden. Den pjuskede hale bevægede sig frem og tilbage. Katten løftede hovedet og øjnene stirrede på den lille ugle. ”En ugle. Du kommer i det rette øjeblik. Sig mig, hvordan kan den Store-Vildkat-som-har-skabt-alt tillade at der findes katte som lader sig tæmme?”

”hvad, hvad ?” spurgte den lille ugle. ”I går aftes løb jeg så langt som aldrig før, helt ned til bækken der kommer ned fra drømmebjerget. Der så jeg et bygningsværk af træ og sten. Rundt om lugtede der godt af fede høns, men jeg var mæt og ville bare se mig lidt omkring. Foran bygningen sad et menneske og kælede med en kat i sit skød. Katten kradsede og bed ikke, derimod spandt den. Det løb mig koldt ned af ryggen, at lade sig berøre – Brrr! Hvordan er det muligt.”

Den lille ugle rystede på hovedet og sagde så usikkert. ”Hvordan skal jeg kunne vide det?” Vildkatten rejste sig op og den pjuskede hale rejste og sænkede sig. Øjnene glimtede grønt og gult.

”Og det spørger du mig om” hvædede vildkatten ”Du er jo en ugle! Ugler er kloge og kan svare på alle spørgsmål i hele verden!” ”Det vidste jeg ikke” sagde den lille ugle forskrækket. ”Hvorfor findes du så?” hvædede vildkatten

”Skam dig og se så at komme videre!”

Den lille ugle var så forvirret, at hun spredte vingerne og fløj sin vej. Hun fandt et højt træ med en stor krone der stadigvæk havde lys fra solnedgangen. Den lille ugle satte sig på den nederste gren og forsøgte at tænke sig om. Pludselig susede store vinger op fra skovbunden. Det raslede og flagrede voldsomt og pludselig var en påfugl landet ved siden af den lille ugle. Grenen bøjede voldsomt under den stor vægt. ”Jeg klarede det en gang til!” sagde påfuglen kækt. ”Samme anstrengelse hver aften før jeg sover!

Hvorfor kan jeg ikke flyve så godt som jeg løber? Hov hvem sidder der?

Du, det er MIT sovetræ!”

”Undskyld” rallede den lille ugle. Påfuglen rystede sin flotte fjerpragt og sagde så ”Oh, en ugle, hvis jeg hører rigtigt efter din stemme, det passer mig fint.”

Påfuglen ordnede sin halefjer, lod dem hænge ned mod jorden og fortsatte: ”Jeg har et spørgsmål, jeg må tænke på hele tiden. Hvorfor har den Store-Påfugl-som-har-skabt-alt ladet så få sovetræer for os påfugle vokse.?” ”Øh –Øh hvad?” snøftede den lille ugle.

”Ja, jeg har en meget lang hale som du ser!” sagde påfuglen. ”Jeg kan jo slå knude på den, så lang er den. Hvis jeg vil sove i sikkerhed, har jeg brug for meget høje træer med en vandret gren, men her i skoven er der meget få træer der passer?”

”Du har da dette træ?” hviskede den lille ugle. ”Jeg vil gerne have tre eller fire at vælge imellem” råbte påfuglen. ”Sig mig så hvorfor er der ikke sørget for nok træer, til at sove i?” ”Det ved jeg ikke” svarede den lille ugle.

Påfuglen bøjede sit hoved, så hans hovedfjer næsten rørte ved den lille ugles brystfjer.

”Det ved du ikke? Hvorfor ved du det ikke? Ugler har svar på alle spørgsmål i hele verden!” ”Jeg vidste ikke at det spørgsmål hørte til alle spørgsmål i hele verden,” tilstod den lille ugle. ”Din lille dumpap, du er ikke en rigtig ugle” fniste påfuglen.

”Skam dig, og se så at du kommer videre.” Forskrækket fløj den lille ugle videre.

Hun fandt et fjeld med en lille hule hvor hun satte sig ned for at hvile og for at tænke sig om. ”Hvorfor skal jeg skamme mig” sagde hun til sig selv. ”Hvorfor skal jeg vide alle svar på alle spørgsmål i hele verden? Hvordan kan vildkatten snakke om den Store-Vildkat-der-har-skabt-alt og påfuglen om den Store-Påfugl-der-har-skabt-alt, når det egentlig er den Store-Ugle der har skabt alt?”

Solen var gået ned bag drømmebjerget. På den vestlige himmel skinnede stjernerne og månen steg langsomt op over trætoppene. Månens stråler skinnede også ind i hulen hvor den lille ugle sad og hun glædede sig over det sølvfarvede lys.

”Tid til at flyve bort!” peb en stemme bag hende. ”En mild nat! Takket være den Store-Flagermus-der-har-skabt-alt”

Den lille ugle drejede hovedet og opdager en flagermus, der hang med hovedet nedad. Hun hang fast oppe i loftet af hulen med hendes tommelfinger og tæerne. Nu bredte hun vingerne ud, for at smøre dem ind i fedt. Med tungen slikkede hun en olie lignende væske op, som kom fra en åbning ved næsen og spredte det ud over hendes vinger.

”Ååhh det stinker” sagde den lille ugle.

”Det lugter stærkt!” sagde flagermusen. ”Hvorfor er jeg ikke føde for dig søde? Du er da en ugle er du ikke...?” ”Ja men kun en lille en’ og måske ikke engang en rigtig ugle!”

”Tsk-tsk... Ugler er ugler og ugler kan svare på alle spørgsmål i hele verden” sagde flagermusen. ”Jeg har et spørgsmål, min kære.”

Flagermusen flyttede sig hen langs klippevæggen til den hang med hovedet foran den lille ugle. ”Se hvor opfindsomt bygget jeg er” peb den. ”Perfekt udrustet til alt. Jeg finder min føde i den mørkeste nat. Jeg skrider et signal mod natsværmeren og når

ekkoet kommer tilbage, flyver jeg hen og snapper den. Der er bare en ting der plager mig. Hvert år føder jeg en unge, en eneste unge. Sommerfugle og møl lægger masser af æg. Bag en pindsvinemor tripper en lang række pindsvineunger, og ræven får mindst tre unger. Hvorfor vil den Store-flagermus-der-har-skabt-alt, kun have at vi flagermus kun får en eneste unge?" "Det ved jeg ikke" svarede den lille ugle. Flagermusen gyngede forskrækket frem og tilbage. "Det ved du ikke? Hvordan skulle jeg kunne tro på det?" "Jeg ved det ikke" gentog den lille ugle og stønnede af bekymring. "Hvem skal så vide det, hvis du ikke ved det..?" spurgte flagermusen trist. "Kan du ikke tænke ordentligt efter, eller hvad..? Kommer du tilbage, hvis du kommer på svaret.?" Den lille ugle nikkede ivrigt på hovedet. "Godt" peb flagermusen, spredte sine vinger ud og fløj ud i natten.

Flagermusens høje skrig fik luften til at svinge. Efter hende kom der mange flere flagermus inde fra dybet af hulen. Den lille ugle så længe efter, hvordan de fløj siksak omkring i månelysset.

På trods af alle bekymringerne, mærkede den lille ugle hvor sulten hun var blevet. Hun tilbragte natten med at jage, dræbe små insekter og andre byttedyr rask som et lyn. Da hun havde spist sig så mæt at hun ikke kunne få en bid mere ned, hørte hun en mus komme frem af jorden under hende. "Du mus der nede" råbte den lille ugle.

"Kan du ikke svare på et spørgsmål.?"

Hvilket mægtigt væsen har skabt dig, mig og hele verden.?"

Efter et stykke tid peb det op nede fra et hul i jorden. "Den Store-Mus. Hvem ellers. Det ved du jo godt din gamle alvidende! Hvorfor spørg du så hemmelighedsfuldt.? Vil du lokke mig op af mit hul.? Det er sådan nogle som dig der er skyld i at nogle af os hele tiden forsvinder.! Jeg begriber ikke hvorfor ugler ikke er skabt til at spise græs.!"

"Eller til at spise korn" hvæssede den lille ugle.

"Nej, kornene tilhører os" peb den og var derefter stille.

Den lille ugle fløj videre for at finde et højt træ den kunne hvile sig i. "Uhu-uhu-uhu, jeg er ingen alvidende" græd hun. "Jeg er ingen alvidende. Jeg ved ingenting, det ved jeg helt sikkert." Dybt under hende gled en grå skygge med en tyk hale forbi. "Åh ja" knurrede en stemme. "Et lille bitte klogt væsen, tynd som et hår er akkurat dukket op" Den lille ugle vred hovedet til alle kanter. "Jeg kommer til at lære mere" hvæssede hun og faldt i søvn.

Da morgenstunden skinnede gennem bladene, vågnede den lille ugle og glædede sig over det røde lys.

"Hvad vil jeg finde og opleve i dag?" spurgte hun sig selv.

Hun bredte vingerne ud i morgenlyset og fløj lydløst over skoven i retning mod drømmebjerget. Hun så hvordan bækken under hende skinnede og sprudlede. Da hun fløj lavere så hun bygningsværket som vildkatten havde fortalt om. Alt var stille og roligt, bortset fra et par høns der gik og hakkede efter orm. Men nede ved bækken sang en menneskestemme. Den lille ugle fløj efter lyden og fandt en kvinde der var ved at hente vand.

Den lille ugle satte sig på en bærbusk og rallede. "Du har en flot stemme, meget flottere end min." Kvinden kiggede op og lo. Så sagde hun til den lille ugle. "Forestil dig at alle væsner havde de samme egenskaber. Var det så ikke kedeligt i verden.? Du for eksempel ser og hører bedre end mig. Og flyve kan du også." "Hvorfor synger du.?" spurgte den lille ugle. "Vil du forsvarer dit jagtområde som solsorten.?" "Jeg synger fordi det gør

arbejdet lettere” svarede kvinden. ”Og indimellem synger jeg til ære for den Store-Moder-der-har-skabt-alt.”

”Hvor bor hun” spurgte den lille ugle. ”Over alt” sagde kvinden. ”Menneskeøjne kan ikke se hende. Solen, månen og stjernerne er kun smykker på hendes tøj.” ”Og hvis jeg fortæller dig” hviskede den lille ugle ”at fiskene i denne bæk tror på den Store-Fisk-der-har-skabt-alt..?” ”Den Store-Moder bliver ikke såret af den grund” sagde kvinden.

”Hun har et hjerte for alle, uanset hvordan de er skabt.” Den lille ugle vred hovedet frem og tilbage og tænkte efter. ”Bliver hun glad når du synger til ære for hende.” ”Det håber jeg” sagde kvinden. ”Jeg beder hende også om mange ting. Jeg beder hende om at taget på mit hus, holder i mange år endnu, at hønsene får mange kyllinger og at mit barn og jeg er sunde og raske...”

”Du bekymrer dig om ting der kan ske i morgen.?”

”Det gør vel alle” sagde kvinden. ”Ved du for resten om det bliver regn i dag.? Jeg håber jeg kan tørrer mit tøj.” ”Det lugter ikke som om der kommer regn” sagde den lille ugle. Fløj en runde for at sige farvel og fløj videre langs bækken.

Solen skinnede hele dagen og den lille ugle tog rigeligt med solbad. Da havde hun god tid, til at tænke alt det igennem hun havde oplevet. Ud på aften fløj hun hen til skråningen ved drømmehjerget. Da det blev nat så hun et lys der så ud som en stjerne mellem træerne. Hun fløj mod det skinnende lys og opdagede en lille stue af træ. Lyset kom fra en åbning i væggen og lokkede natsværmerne til. Også den lille ugle var tiltrukket af lyset. Hun vågede sig nærmere og nærmere til hun sad på en smal planke foran åbningen. Det varme skinende lys fyldte hende med en vidunderlig følelse. Hun begyndte at synge uglernes kærlighedssang. Hun peb, hylede og hvinede. ”En ugle i min vindueskam” sagde en mørk stemme. ”Hjertligt velkommen.” Den lille ugle blinkede mod lyset og så et menneske der inde. Det var en gammel mand.

Den lille ugle spurgte den gamle mand. ”Hvad laver du.?”

”Jeg læser.” svarede han og skræmte en natsværmer væk fra hans bog. ”Dagen var alt for kort, så jeg læser videre i lyset fra min lampe. Bogen handler om den Store-Fader-der-har-skabt-alt.” ”Hvor bor han.?” spurgte den lille ugle. ”Overalt” svarede den gamle mand. ” I himmelriget som mine øjne ikke kan se og i menneskernes hjerter.”

”Beder du ham også om ting du ønsker dig imorgen.” spurgte den lille ugle.

”Selvfølgelig” sagde den gamle mand ”Men jeg beder mest om tilgivelse for alt det uretfærdige jeg har gjort i min fortid. Det tænker jeg meget på.” ”Hvis jeg nu fortæller dig” hviskede den lille ugle ”at natsværmerne tror på den Store-Natsværmer-som-har-skabt-alt...” Den gamle mand lo medlidende ”Hvordan skulle de kunne forestille sig den Store-Fader anderledes?” ”Ligesom den Store-Moder, som kvinden nede ved bækken.?” Den gamle mand rynkede panden.

”Jeg har fortalt hende så meget om den store Fader, men forgæves. Jeg håber hun med tiden indser jeg har ret.” Bliver den Store-Fader ikke såret når hun kalder ham for Store-Moder.?” spurgte den lille ugle.?” Den gamle mand tænkte sig om.”Det er et underligt spørgsmål... Jeg tror ikke den Store-Fader bryder sig om det. Det er mere mig der bliver såret, jeg hans trofaste tjener...” ”Det skal du ikke tænke så meget over.” sagde den lille ugle til afsked og fløj videre.

Næste morgen fløj den lille ugle tilbage til bækken. Denne gang fandt hun ikke kvinden, i stedet for var der et barn. Barnet sad ved kanten, havde en kat i sit skød, plaskede med benene i vandet og så på fiskene. Solen skinnede på barnet, katten, vandet, stenene og græsset. Lydløst slog ugle sig ned på en træstump. Hendes skarpe blik kunne se alt, også

på lang afstand. Hun så hvordan barnet klappede katten. Katten nød så meget at blive klappet, at den glemte alt om fiskene. Hvordan bølgerne glitrede. Den lille ugle var lykkelig over alt det hun så.

Mon barnet havde givet det vidunderlige som havde skabt alt og som lader solen skinne over alt, et navn. Måske vidste barnet ikke noget navn, men hun sad mit i det vidunderliges nærværelse. Det følte den lille ugle tydeligt. Og at i morgen og i overmorgen ikke var tilstede og det var heller ikke vigtigt. Og at i går og dagen før var fortid og ikke længere vigtig.

Den lille ugle vred hovedet til alle sider og tænkte på alle de navne det vidunderlige havde fået. "Den-Store-Ugle-som-har-skabt-alt, Store-Vildkat, Store-Påfugl, Store-flagermus, Store-Mus, Store-Moder, Store-Fader, man kunne kalde den: Den-Store-Hemmelighed-som-er-nu-og-altid." hviskede den lille ugle. Katten åbnede det ene øje og blinkede tilbage til den lille ugle.

"Hvorfor ikke" mjavede den.

Efter solnedgang fløj den lille ugle tilbage mod skoven. Hun ledte efter musehullet, fandt det og råbte ind i det. "Uhu Uhu. Alt levende lever af det som lever.

Kornet har også livskraft."

Hun fløj videre og mødte flagermussen. "Hvor flyver du godt" sagde den lille ugle. "Hvis du havde mere end en unge i maven ville du nok ikke kunne flyve så godt."

"Måske har du ret" sagde flagermussen.

Den lille ugle gled hen over påfuglens sovetræ. "Stakkels forfængelige fugl." tænkte hun. "Han er en kaglefugl ligesom høns og så vil han have mere end et sovetræ for sig selv."

Hun fløj videre og så hvordan vildkatten lå på lur, på en stor gren. Øjnene lyste op da den fik øje på den lille ugle. "Nå, er du blevet klogere" hvæste den. "Ikke meget, for jeg er stadigvæk lille og har meget at lære." sagde den lille ugle. "For øvrigt har jeg også set en kat der lod sig kæle med. Ikke engang fiskene i bækken kunne lokke den væk fra barnets skød." "Uhørt" hvæsede katten. "Hvis alle skabninger var ens og følte det samme, var det så ikke kedeligt." spurgte den lille ugle. "Er det ikke godt at den Store-Hemmelighed, som du kalder den Store-Vildkat, har skabt så mange muligheder."

Vilkatten svarede ikke og den lille ugle fløj videre. Til slut besøgte hun også hendes forældre hjemme i træet. "Velkommen hjem" prustede de. "Har den Store-Ugle-som-har-skabt-alt ladet dig opleve meget."

"Det har den." svarede den lille ugle. "Og fra nu af vil jeg fortælle jer og alle som møder på min vej om det" "Gør det mit barn" svarede uglemoderen og smilede. "Men blandt mennesker må du regne med at få problemer. De tror kun for det meste kun på sig selv" sagde uglefaderen. Den lille ugle nikkede ivrigt på hovedet.

"Jeg flyver så længe, til jeg finder en der tror på mig" strålede den lille ugle.